

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 10
van **JOS DE MEYER**
datum: 2 oktober 2018

aan **HILDE CREVITS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS

Basis- en secundair onderwijs - Taakbelasting directies

In september 2018 werd het zeer interessante onderzoek 'Leerkrachten - De taakbelasting en werkcontext van leraren. Onderzoek naar de tijdsbesteding van leraren uit het basis- en secundair onderwijs' vrijgegeven. Zoals de minister zelf aangaf in februari 2018, wilde men met dat onderzoek onder meer "een zicht krijgen op eventuele significante verschillen tussen lerarengroepen en de mate waarin deze kunnen worden verklaard vanuit individuele kenmerken, bijvoorbeeld het vak, de functie, de school- en klaskenmerken, het onderwijsniveau, met inbegrip van de graden in het secundair onderwijs, de onderwijsvorm en het personeelsstatuut." Ongetwijfeld zullen de resultaten van het tijdsbestedingsonderzoek een zinvolle bijdrage leveren voor de besprekingen voor het uitwerken van het loopbaanpact.

De tijdsbesteding van directies kwam in het onderzoek niet aan bod; dat was ook niet de bedoeling. Als we echter de cijfers bekijken over de tijdelijke uitval van beleidsvoerend personeel in het onderwijs, wijzen die toch op een zware taakbelasting. Het is de minister wellicht bekend dat ik deze problematiek al langer volg. Tijdens de commissievergadering van 10 november 2017 merkte ik op dat ziekteverzuim door psychosociale problemen bij directiepersoneel in alle leeftijdsklassen ongeveer anderhalve keer zo hoog is als bij andere personeelscategorieën. Bij mijn actuele vraag tijdens de plenaire vergadering van 24 januari 2018 over het recentste ziekteverzuimrapport vermeldde de minister zelf ook expliciet de positie van de directeur, en de verwachtingen naar het onderzoek bij directies over welbevinden en good practice. "Er is daar ook extra ondersteuning nodig," hoorden we de minister zeggen.

De resultaten van dit onderzoek over directies werden door de minister al becommentarieerd in een persbericht van 26 april 2018. Daarin werden overigens ook al enkele maatregelen aangekondigd, bijvoorbeeld het uittrekken van 24 miljoen euro voor beleidsondersteuning, aanvangsbegeleiding en professionalisering. In het rapport van het OBPWO (onderwijskundig beleids- en praktijkgericht wetenschappelijk onderzoek) - onderzoek 03/06 over 'Directies Basisonderwijs: welbevinden en functioneren' uit 2006 lezen we echter al dat specifieke ondersteuning (ICT, financiering, technische zaken) nodig is naast de administratieve ondersteuning van het basisonderwijs.

1. Wordt naast het zeer zinvolle onderzoek naar tijdsbesteding van leerkrachten ook op korte termijn een onderzoek gepland naar tijdsbesteding van directies in het basis- en secundair onderwijs, of is het duidelijk welke specifieke groepen daarbinnen een misschien te zware taakbelasting hebben?

2. Welke beleidsmaatregelen en welk deel van het budget van 24 miljoen euro ondersteuning zal de minister specifiek toeleiden naar permanente uitbreiding van het beleidsondersteunende en administratief kader van de basisscholen zodat de directie daar naast een aanvangsbegeleiding ook een meer werkbare tijdsbesteding kan krijgen?
3. Wat is de stand van zaken voor een legislatuuroverschrijdend actieplan voor het basisonderwijs?

ANTWOORD

op vraag nr. 10 van 2 oktober 2018

van **JOS DE MEYER**

1. In het kader van het Steunpunt voor Onderwijsonderzoek (SONO) is recent een onderzoek uitgevoerd naar stress en welbevinden bij schoolleiders, door professor Geert Devos en zijn team van de UGent.

Het aspect taakbelasting is in dit onderzoek aan bod gekomen, dus op dit ogenblik zie ik de meerwaarde voor een bijkomend onderzoek naar taakbelasting voor schoolleiders dan ook niet in. Meer informatie over dit onderzoek vindt de Vlaams volksvertegenwoordiger op

<http://data-onderwijs.vlaanderen.be/onderwijsonderzoek/?nr=941>

In het kader van de loopbaanbesprekingen behandelen we met de sociale partners het thema 'schoolleiders' in een aparte werkgroep. De gesprekken focussen zich daar momenteel op de professionalisering en opleiding van de schoolleider. De beleidsaanbevelingen en conclusies uit voormeld onderzoek zijn daarbij als toetssteen gebruikt.

In april 2018 besliste de Vlaamse Regering om eenmalig 500.000 euro ter beschikking te stellen voor de professionalisering van schoolleiders. De werkgroep schoolleiders heeft ondertussen een voorstel uitgewerkt voor de besteding van deze middelen. Dit voorstel omhelst de toekenning van projectsubsidies aan de pedagogische begeleidingsdiensten voor de ontwikkeling van specifieke projecten voor professionalisering van schoolleiders. Dit sluit aan bij de decretale opdrachten van de pedagogische begeleiding, zoals bepaald in het decreet van 8 mei 2008 betreffende de kwaliteit van onderwijs. De werkgroep heeft gekozen voor een gemeenschappelijke rode draad doorheen alle projecten. Het betreft de thematiek van 'de schoolleider als poortwachter' voor planlast: hoe kan een schoolleider grenzen trekken om zowel zichzelf, het schoolteam als de leraar als autonome professional te beschermen. Op deze wijze kunnen we over de projecten heen inzichten verwerven over professionalisering van schoolleiders en over aspecten van het 'poortwachterschap' van schoolleiders. De projecten zullen opgevolgd worden door een opvolgingsgroep, bestaande uit vertegenwoordigers van het GO! – Onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap en de onderwijskoepels, de onderwijsvakbonden en het departement Onderwijs en Vorming.

2. In het protocol van cao XI van 23 maart 2018 is opgenomen dat de scholen in het basis- en secundair onderwijs (evenals de onderwijsinstellingen in het deeltijds kunstonderwijs en het volwassenenonderwijs, de internaten en de CLB's) vanaf 1 september 2019 bijkomende middelen zullen krijgen voor de organisatie van aanvangsbegeleiding. In het basisonderwijs zullen deze middelen naar keuze kunnen ingezet worden voor aanvangsbegeleiding, beleidsondersteuning en professionalisering. Er is geen specifieke verdeling voorzien over de aanwending van deze middelen, zodat elke school zelf een keuze kan maken. Van het geraamde bedrag van 24 miljoen euro gaat – zoals opgenomen in cao XI – twee derde naar het basisonderwijs en dit vertegenwoordigt ongeveer 16,5 miljoen euro. De uitwerking van deze maatregel is opgenomen in een ontwerp van decreet dat binnenkort ter bespreking zal worden voorgelegd aan het parlement.

Naast deze middelen heeft de Vlaamse Regering bij de laatste begrotingscontrole voor het begrotingsjaar 2019 bijkomend 40 miljoen euro vrijgemaakt voor bijkomende ondersteuning van de scholen en directeurs in het basisonderwijs. Deze maatregelen zijn opgenomen in het ontwerp van programmadecreet.

3. De gesprekken tussen de overheid en de sociale partners, die lopen sinds het voorjaar 2018, hebben geleid tot een gezamenlijke tekst van de sociale partners. Op 20 september 2018 hebben de sociale partners mij deze tekst overhandigd. In deze tekst worden bijkomende investeringen gevraagd voor drie sporen: werkingsmiddelen, het lerarenteam en het schoolbeleid. Op 26 september ben ik met de sociale partners in gesprek gegaan over de tekst en heb ik hen gevraagd om aan de tekst nog een aantal verfijningen aan te brengen. Hiertoe lopen nu verdere gesprekken.